

Fondstyrningsrapport 2012

Fjärde AP-fonden överträffade avkastningsmålen på både kort och lång sikt. Det positiva resultatet gav ett tillskott på 23 miljarder kronor till pensionssystemet. Nära två miljarder kronor kom från fondens aktiva förvaltning. Fondens aktiva resultat var positivt för fjärde året i följd. Fondkapitalet ökade till 230 miljarder kronor.

Verksamheten

Fjärde AP-fondens tillgångar utgör statliga medel som i lag avsatts till sådan särskild förvaltning som anges i 9 kap. 8 i regeringsformen. Fonden är en statlig myndighet vars verksamhet regleras i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (LAP). Innebörden av lagen är att fondens medel endast får tas i anspråk av staten för att finansiera den inkomstrelaterade ålderspensionen, om inte riksdagen fattar annat beslut.

Fonden ska självständigt formulera sina mål och strategier. Fondens styrelse och verksamhet får enligt lag varken styras av regeringsdirektiv eller av näringspolitiska eller ekonomisk-politiska intressen. Hänsyn till miljö och etik ska tas utan att göra avkall på målet om bästa möjliga avkastning.

Skillnaden mellan AP-fonderna och andra myndigheter är stor. Fonderna är till exempel mer självständiga än de flesta andra myndigheter. Verksamheten är reglerad i lag och fonderna har egna styrelser som bär ansvaret för verksamheten. Fonderna granskas av externa revisorer. Regeringen fastställer årligen fondernas resultat- och balansräkningar. På regeringens uppdrag utvärderas också fonderna varje år. Denna utvärdering resulterar i en skrivelse till riksdagen.

Fjärde AP-fonden är alltså en myndighet och den svenska bolagsstyrningskoden är i många avseenden inte tillämplig för fonden därför att skillnaderna mellan offentlig rätt och associationsrätt är alltför stora. Fondstyrningsrapporten har därför begränsats till de delar som kan anses relevanta för fonden.

Styrelsen

Fjärde AP-fondens styrelse ska bestå av nio ordinarie ledamöter utan suppleanter. Ledamöterna utses av regeringen, varav en ledamot efter förslag från en arbetsgivarorganisation och två ledamöter efter förslag från arbetstagarorganisationer. Regeringen utser ordförande och vice ordförande bland de ledamöter som inte nominerats av arbetsmarknadens parter.

Styrelseledamöter

Den 1 juni 2012 förordnade regeringen Sven Hegelund och Erica Sjölander till nya ledamöter i fondens styrelse. De ersatte Kajsa Lindståhl och Håkan Arnelid som avböjt omval.

Övriga styrelseledamöter omvaldes. Dessa är Monica Caneman, ordförande, Jakob Grinbaum, vice ordföranden, Roger Mörtvik, Ing-Marie Gren, Stefan Lundbergh, Lena Micko och Charlotte Strömberg.

Ersättningsutskott

Sedan 2010 har styrelsen ett ersättningsutskott bestående av tre ledamöter. Utskottet har till uppgift att vara rådgivande till styrelsen och bereda ersättningsfrågor vad gäller VD och ledande befattningshavare. Ersättningsutskottet bereder även frågor rörande fondens principer för ersättningar och andra anställningsvillkor för samtliga anställda.

Riskutskott

Under 2012 inrättade styrelsen ett riskutskott bestående av tre ledamöter. Utskottet har till uppgift att ytterligare förbättra kommunikationen av och förståelsen för verksamhetens finansiella risker och inrättades i samband med att styrelsen delegerade ett utökat mandat till den strategiska förvaltningen. Riskutskottets arbete inleddes under slutet av året.

Arvodet

Arvodet till styrelseledamöterna bestäms av regeringen. Helårsersättningen uppgår för styrelsens ordförande till 100 000 kronor, för vice ordförande till 75 000 kronor och för övriga ledamöter till 50 000 kronor vardera. Ersättningsutskottets ersättning uppgår till 50 000 kronor som fördelas lika mellan de tre ledamöterna och motsvarande ersättning utgår till ledamöterna i riskutskottet.

Styrelsens förordnande gäller till dess att fondens balans- och resultaträkningar för år 2012 har fastställts. Fondens styrelseledamöter presenteras närmare i årsredovisning och på fondens hemsida www.ap4.se.

Arbetsordning

Styrelsen ansvarar för fondens organisation och förvaltningen av fondens medel. Styrelsen fastställer en arbetsordning för sitt arbete samt en instruktion för VD. Dessa grunddokument liksom etiska riktlinjer för medarbetare och regler för egna affärer med finansiella instrument revideras årligen.

Styrelsearbetet 2012

Under verksamhetsåret hade styrelsen sju protokollförda sammanträden. Som framgår av tabellen nedan var närvaron fortsatt hög, i genomsnitt 92 procent. Styrelsen genomförde under våren en utvärdering av sitt arbete. Vid styrelsens sammanträden deltog VD och tjänstemän på fonden som föredragande samt sekreterare.

Fokus för styrelsearbetet 2012 var strukturen i fondens Normalportfölj och Strategiska portfölj samt den interna kontrollen. Fondens styrelse har under året fördjupat arbetet och diskussionen kring ALM-processen. Ett arbete har tillsammans med de övriga AP-fonderna bedrivits för att ta fram en gemensam policy för bland annat principer om ersättning och andra anställningsvillkor. Se vidare under rubriken Policyer.

För att ge styrelsen kontinuerlig information skriver VD ett informationsbrev mellan styrelsemötena.

Styrelsen fastställde i november, i enlighet med arbetsordningen, en verksamhetsplan för det kommande året.

Fondledning

Fjärde AP-fondens styrelse har delegerat ansvaret för den löpande förvaltningen till fondens VD. Som stöd för sitt beslutsfattande har VD en ledningsgrupp, som under slutet av 2012 bestod av fyra medarbetare. Ledningsgruppen per den 19 februari 2013 presenteras i årsredovisningen som återfinns på www.ap4.se.

Ersättningar till anställda

Styrelsen fastställer anställningsvillkoren för VD efter beredning i ersättningsutskottet. Alla anställda har individuella anställningsavtal. Styrelsen har fastställt en policy för ersättning och andra anställningsvillkor.

Den totala ersättningen för en anställd på Fjärde AP-fonden består av fast lön, eventuell rörlig lön, pension samt övriga förmåner.

För VD, ledande befattningshavare och compliance officer utgår ingen rörlig lön. För övriga anställda kan rörlig lön utgå om maximalt två månadslöner. Rörlig lön kan erhållas när tydliga och mätbara mål uppnåtts. Rörlig lön baseras på grupporienterade kvantitativa mål och den enskilde medarbetarens kvantitativa bidrag mätt över en rullande treårsperiod. Rörlig ersättning utgår endast om Fjärde AP-fonden uppvisar ett positivt totalresultat för räkenskapsåret.

Övriga förmåner utgör ett mycket begränsat värde och erbjuds samtliga anställda. Exempel på dessa är sjukvårdsförsäkring, gruppörsäkring och friskvårdsbidrag. Fjärde AP-fonden har också fyra parkeringsplatser som de anställda kan använda och som då förmånsbeskattas.

Uppgifter om ersättningsnivåer för VD, ledningsgrupp och övriga anställda samt utfall av rörlig lön under år 2012 beskrivs utförligt i not 6 i fondens årsredovisning.

Policyer

Under 2012 har Första, Andra, Tredje och Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonden tagit fram en gemensam policy för ersättningsvillkor, personalförmåner, representation och tjänsteresor vilken har antagits av respektive fonds styrelse. Den gemensamma övergripande policyn kompletteras av fondens mer detaljerade interna personalrelaterade policyer och riktlinjer.

Revision

Fjärde AP-fondens revisorer utses av regeringen. Nu gällande förordnande för 2012 innehas av Jan Birgeron och Peter Strandh från Ernst & Young AB. Uppdraget gäller intill dess att fondens resultat- och balansräkningar fastställts för 2012 och innebär även ett särskilt förordnande för Ernst & Young AB att samordna revisionen av AP-fonderna. Revisorerna avger en revisionsberättelse över sin granskning. De rapporterar direkt till styrelsen dels genom en skriftlig revisionsrapport, dels genom muntlig föredragning. Revisorerna deltar vid minst ett styrelsemöte per år. Revisorerna rapporterar årligen även muntligen till Finansdepartementet.

Intern kontroll

Fondens styrelse fastställer årligen en placeringspolicy, en kreditpolicy och en riskhanteringsplan för fondens verksamhet.

- Placeringspolicyn beskriver bland annat fondens förvaltningsinriktning samt mål avseende avkastning och risk.
- Kreditpolicyn anger regler och limiter för hantering av kreditrisk och kreditexponering.
- Riskhanteringsplanen beskriver fördelning av ansvar och befogenheter för placeringsverksamheten. De huvudsakliga riskerna i verksamheten samt hur dessa risker ska kontrolleras och följas upp. De huvudsakliga riskerna utgörs av finansiella och operativa risker.

Riskhanteringsplanen är upprättad i enlighet med god sed på finansmarknaden och LAP och ska säkerställa en väl fungerande intern kontroll av risker, att ansvaret för enheten affärs- och riskkontroll – som har en självständig ställning – är klart fastställt och att det med detta ansvar följer erforderliga befogenheter.

Affärs- och riskkontroll är en av affärsverksamheten och administrationen oberoende enhet direkt underställd VD och som rapporterar direkt till styrelsen om så erfordras. Avrapportering till styrelsen sker muntligen och skriftligen av affärs- och riskkontroll vid varje styrelsemöte. Styrelsen bedömer att rapporteringen och frekvensen av densamma väl täcker behovet för styrelsens vidkommande.

Ledningen ska, enligt planen, vara medveten om olika risker och hur de hanteras. Den ska också se till att rutiner fastställts för att säkerställa att fonden efterlever de lagar som styr fondens verksamhet och de beslut som fattats av styrelsen och VD.

Övriga upplysningar

Under avsnittet Riskhantering samt under not 21 i fondens årsredovisning 2012 ges en mer detaljerad bild av olika finansiella och operativa risker. Årsredovisningen finns tillgänglig på fondens hemsida www.ap4.se.

STYRELSENS SAMMANTRÄDEN 2012

	14 jan	16 feb	12 apr	15 juni	21 aug	11 okt	26 nov	Erhållet arvode i tkr
Monica Caneman, ordförande ¹⁾	x	x	x	x	x	x	x	116 667
Jakob Grinbaum, vice ordförande ²⁾	x	x	x	x	x	x	x	78 166
Ing-Marie Gren, ledamot ²⁾	x	x	-	x	x	x	x	54 166
Stefan Lundbergh, ledamot ²⁾	x	x	x	x	x	x	x	54 166
Lena Micko, ledamot	-	x	x	x	x	x	-	50 000
Roger Mörtvik, ledamot ¹⁾	x	x	x	x	x	-	x	66 667
Charlotte Strömberg, ledamot ¹⁾	x	x	x	x	x	x	x	66 667
Kajsa Lindståhl, ledamot ³⁾	x	x	x					25 000
Håkan Arnelid, ledamot ³⁾	x	x	x					25 000
Sven Hegelund, ledamot ³⁾				-	x	x	x	25 000
Erica Sjölander, ledamot ³⁾				x	x	x	x	25 000

- 1) Erhållet arvode inkluderar arvode från ersättningsutskottet.
- 2) Erhållet arvode inkluderar arvode från riskutskottet. Riskutskottets medlemmar har under året erhållit en fjärdedels arvode, eftersom utskottet inrättades under hösten 2012.
- 3) Den 1 juni meddelade regeringen att de förordnat pol mag Sven Hegelund och förbundsekonom Erica Sjölander till ledamöter i Fjärde AP-fondens styrelse. Kajsa Lindståhl och Håkan Arnelid lämnade sina uppdrag.